

MAGYARÁG

1939. Július 21
VIII. No. 200

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felolvasó szerkesztő:
Dr. ZOLTÁN JENŐ

Bejegyezte: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul Viteazul 4.

Tovább folynak a katonai készülődések Danzigban

Az iskolákat is lefoglalták a Heimwehr számára

Az illetékes lengyel körökben megdöbbenéssel és méltatlankodással cáfolják a külföldi sajtóban a lengyel—német viszonyra vonatkozólag megjelent utóbbi értesítéseket. Határozottan cáfolják azt, hogy a berlini és varsói kormány között a két ország közötti vitás kérdéseket illetőleg politikai tárgyalások folynak. Egyidejűleg hangoztatják, hogy a lengyel kormány soha sem fogadhatja el a danzigi kérdésnek olyan megoldását, amely a kormány által leszögeezett négy ismeretes pont cserbenhagyását jelentene. Ezek a pontok alkotják Lengyelország magatartásának alapját. A lengyel kormány nem járulhat hozzá semmiféle olyan új danzigi tényhez, vagy helyzethez, amely csak a legkisebb mértékben is csorbitaná függetlenségét és életérdekeit. Rámutatnak arra is, hogy a szóbanforgó értesülések forrásai nyilván Rómában és Berlinben vannak.

Amint a Pat lengyel hivatalos sajtóügynökség közli, a varsói politikai körökben hirtelen kacsának minősítik a News Chronicle-nak azt a híradását, amely szerint Hitler hozzájárult ahhoz, hogy megválasszák Danzig elnökévé. Ugyanezekben a körökben hangsúlyozzák, hogy függetlenül attól a formától, amelyben Danzig a birodalomhoz vissza akarna csatlakozni, Lengyelország a viszszaadás jogi és politikai állapot megengedhetetlen megsértésének tekintené és megfelelőleg lépne fel ellene.

Amint a Havas jelenti, Danzigban a hadi készülődések továbbra is folytatódnak és a szabad város valósággal megerősített katonai táborrá válik. A danzigi Heimwehr tüzérségi ütegei kedden Langfuhrban gyakorlatokat tartottak. A szabad város területén levő iskolákat lefoglalták a Heimwehr számára. Széleskörű intézkedések történtek a város légi bombázásának elhárítására. Minde-

lákat lefoglalták a Heimwehr számára. Széleskörű intézkedések történtek a város légi bombázásának elhárítására. Minde-

nett légi támadást elhárító ütegeket és gépfegyvereket állítottak fel, a Zoppot körüli dombokat pedig megerősítették. A Visztula torkolatánál lövészárkokat ásnak és nehéz tüzérségi ütegeket építenek be.

A német tengerészeti liga elhatározta, hogy augusztus 2-án Danzigban nagy tüntetést rendez.

Nincs közvetítés a danzigi kérdésben

London, július 19. Kedden olyan hírek terjedtek el, hogy a danzigi kérdésben Anglia vállalja a közvetítő szerepét Berlin és Varsó között. Ezzel a hírrel kapcsolatban, mely több külföldi lapban is napvilágot

látott, az angol külügyi hivatal hoz közelálló körök hangoztatják, hogy nem volt szó arról, hogy London közvetítsen Lengyelország és Németország között, de nem is lehet szó róla.

Általában a danzigi helyzet olyan természetű — hangzik a félhivatalos cáfolat, hogy aligha akadna állam Európában, amely vállalná a közvetítő szerepét a danzigi kérdésben.

Molotov nyári szabadsága előtt létrejön a moszkvai megegyezés

Páris, július 19. A szerda reggeli lapok kevés figyelmet szentelnek a moszkvai tanácskozásoknak. Egy két lap arról értesült, hogy Molotov a hét végén Kaukázusba utazik nyári pihenőre s így nem valószínű, hogy a megegyezés létrejön. Az Oeuvre úgy értesült a jobboldali lapokkal szemben, hogy a francia kormány utasította londoni nagykövetét, hogy az angol kormányt újabb engedékenységre bírja, amelynek alapján az egyezmény létre jöhetne Molotov nyári szabadságának megkezdése előtt.

Hitler-Mussolini találkozása Olaszországban

Madrid, július 19. Spanyol körökben tudni vélik, hogy Franco olaszországi látogatása

alkalmával hármas találkozó fog létrejönni Olaszországban: Hitler, Mussolini és Franco kö-

zött. — E találkozó keretében egyezményt fognak aláírni a három állam között.

Roosevelt szerint az európai helyzet rendkívül súlyos

Washington, július 19. Roosevelt és Hull amerikai külügyi államtitkár az új semlegességi törvény megszavaztatását illetőleg hosszasan tanácskoztak a szenátus demokrata és köztársaságpartí tagjaival. Az amerikai sajtó szerint Roosevelt elnök és Cordell Hull továbbra is hangoztatták a törvény megszavazásának szükségességét. Roosevelt el van tökéltve arra, hogy a nyugati államokban teendő körutja során a nép elé terjeszti a kérdést. Roosevelt drámai hangon jelentette ki, hogy Európá-

ban a háborus veszély rendkívül nagy s abban az esetben, ha a törvényt nem szavazzák meg idejében, az USA befolyása nem érvényesülhetne kellő súllyal. Roosevelt elnök egyéb-

ként azt a kijelentést tette a fenti kérdéssel kapcsolatban, hogy az európai helyzet sokkal súlyosabb, semmint azt általában hinnék.

Amerika felmondja a Japánnal kötött szerződést

Washington, július 19. Venderberg szentáor javaslatot terjesztett be, amelyben kéri, hogy a szenátus hathónapos terminussal mondja fel a Japánnal kötött barátsági és ke-

reskedelmi szerződést. Új helyzet állott elő, amely új szerződés megkötését teszi szükségessé. — mondia javaslatában az amerikai szenátor.

Mai számunk 3 oldal, 2 lei

Hírek a járásbírósról

A veszekedő biharpüspöki rokonok

Nagyvárád, július 19. A biharpüspöki Fábán család tagjai között évek óta állandó a torzalkodás és a család egyik tagja, Fábán Zsigmond, több ízben tettleg is inzultálta testvéreit. A testvérek végül is törvényes útra terelték a dolgot és Fábán Zsigmond ellen három különböző botrányokozás és könnyű testi sértést okozó verekedés ügyében adtak be feljelentést. Az első per tárgyalása tegnap volt a váradi járásbírósról és ezalkalommal tanuként felvonult az egész Fábán-család az izgága rokon ellen. A tanuk valamennyien úgy vallottak, hogy Fábán Zsigmond több ízben nyílt utcán is bántalmazta rokonait és a családi háborúság Püspökiben több ízben nyilvános botrányra vezetett. A bíróság tekintettel arra, hogy a vádlott a tárgyaláson nem jelent meg, július 24-re elrendelte Fábán Zsigmond elővezetését.

Tolnai cigányok

A múlt évben ismeretlen tettesek betörték Chirila Veronika telegdi asszony lakására és annak ruháit az utolsó szálalig elvitték. A csendőrség a faluban lakó cigányoknál házkutatást tartott s a ruhák nagy részét meg is találta Venczel Gyula Téglás Péter és Lingurar Mihály cigányoknál. A cigányok azonban azt vallották,

Diana az izmok edzésére.

hogy valamennyien egy Kovács Péter nevű cigánytól vásárolták a ruhaneműt és nem volt tudomásuk róla, hogy az lopott holmi. Tekintve, hogy más közeli falubeliéknél is találtak ezekből a ruhákból és azok is Kovácstól vásárolták, megindították a nyomozást Kovács után, aki azonban nyomtalanul eltűnt. Megállapították, azt is, hogy Kovács mintegy 1200 leiert adta el a lopott ruhaneműt.

Közben az a gyanu merült fel, hogy a fenti három cigány is segédkezett Kovácsnak a betörésben és ezért őket is vád alá helyezték. A tegnapi tárgyaláson azonban mindhárman tagadták, hogy részesek lennének a lopásban és felmentésüket kérték.

Mivel az eltűnt Kovácsot néhány nappal ezelőtt más úgylól kifolyólag Enyeden letartóztatták a járásbírósról a tárgyalás folytatását október 27-re halasztotta, amikor kérni fogják Kovács elővezetését is.

Veszek

Ócska ólmo!

Cim a kladóban

Drámák a tengeren

Felrobbant egy német, kigyulladt egy japán gőzös

Tizenöt tengerész meghalt, tizenhét megsebesült

Berlin, július 19. Egyszerre két hajó csaknem azonos körülmények között történt szerencsétlenségről érkezett jelentés. Az egyik katasztrófa Swinemünde közelében, a másik a Csendes-óceánon történt. A német hajó felrobbanásának tizenöt halálos áldozata van. A japán hajó utasainak és személyzetének egy részét megmenekítették, a hajó azonban — a nagymennyiségű nitrát rakomány miatt aligha kerül el a

robbanást. A megdöbbentő szerencsétlenségről egyébként az alábbi részleteket jelentik:

A „Berlin” nevű német gőzös Swinemünde közelében hét főt este felrobbant. A gőzös személyzete közül tizenöt meghalt, tizenhét megsebesült. A robbanás pillanatában a hajón nem tartózkodtak utasok.

Tokiói jelentés szerint a „Sukovumaru” nevű 8000 tonnás japán gőzhajó a Csendes-

óceánon kigyulladt. A hajón százötven utas tartózkodik s ezen kívül jelentékeny nitrát rakományt is visz magával. Tartani lehet attól, hogy a nitrát fölrobban, ha a lángok elérik a raktárhelyiséget. Egy sanfranciskói jelentés szerint a robbanás már be is következett. Az „Associated” nevű amerikai hajónak sikerült az utasokat és a személyzet egy részét megmentenie.

Tizennégyéves gyilkos

tizenegy éves áldozat

Gyermekgyilkosság Szebenmegyében

Nagyszében, július 19. Különös gyilkosság történt az elmúlt napokban Szebenmegyében. Szenterzsébet községben, a Gligore nevű hegyen, ahol téglavető cigányok laktak, Măruntelu Ion 14 éves suhanc meggyilkolt egy Wilhelm Stiegel nevű 11 éves tehénpásztort. A tehénnek ugyanis egy felhőszakadástól megriadva a téglavető telepre rontottak és a száradni kitett agyagtéglaikat összetaposták. A 11 éves pásztor egy pásztoraknyahóban húzta meg magát az eső elől. Măruntelu felkereste a kis pásztort és kérdőre vonta, hogy miért nem vigyáz jobban az őrizetére bízott állatokra? Veszekedni kezdtek s Măruntelu a kezében levő kapával támadt Stiegelre. A kisfiu futni kezdett, Măruntelu azonban utánarohant csak hamar utólérte és kapájával teljes erejével fejbe sújtotta a pásztorgyermeket. A pásztorgyermek összeesett, a gyilkos azonban tovább is folytatta az ütlegetést.

A gyilkos ezután zsákdara-

bokat hordott össze és befödte az áldozat holttestét, majd viszatért a cigánytanyára. Nem szólt senkinek az esetről. Néhány órával a gyilkosság után egy földműves vérvomákat fedezett fel a földön s nemsokára megtalálta a holttestet is. Azon

nal jelentette a csendőrség, hogy a hegyen gyilkosság történt. Rövid idő múlva letartóztatták a kiskorú gyilkost, a letartóztatást követő napon pedig a kiszállott bizottság előtt újrarájátszották Mărunteluval a véres eseményt.

Harmincezer mázsa gabonát pusztítottak el az egerek Sopron környékén

Budapest, július 19. Sopron környékén hatalmas tömegű mezői egér pusztítja a gabona-

raktárakat. Az egerek harmincezer mázsa gabonát pusztítottak el.

Kedden két áldozatot is követelt az Ott-folyó

A brassómezei Szászmagyarország községben Tóth János 11 éves kisfiu fulladt bele a folyó-

ba. Sanpetru községben pedig Ion Zochor 42 éves falusi gazda lett a folyó áldozata.

Jelentősen megnövekedett Románia németországi kivitele

Bucuresti, július 19. Az ipari és kereskedelmi minisztérium legújabb kimutatása szerint Románia Németország felé irányított kivitele jelentősen megnövekedett. Ez év január és május közötti időszakban 68 millió 591 ezer márká volt a kivitel értéke, az elmúlt évi 59 millió 454.000 márkával szemben. Még érdekesebb azonban az az adat, amely arra mutat, hogy Németország ez év májusában minden eddigig felülmúlónan csökkentette vásárlásait a romániai piacon. Míg ez év április hónapban 10 millió 987 ezer márká volt a Németországba irányított román

kievitel értéke, addig májusban az összeg szinte megkétszereződve, 19,352.000 márkára emelkedett.

Darabokra tépett a döglött gránát egy gazdát

Brassó, július 19. I. Samuila 36 éves falusi gazda a mezőn kaszált s kaszájával megütött egy, a fűben rejtőző, a világ-

háboru idejéből ottmaradt gránátot. A gránát fölrobbant és a szerencsétlen falusi gazdát darabokra tépte.

Meghalt a püspök-fürdői öngyilkos lány

(Nagyvárad.) Tegnap székünkben megírtuk, hogy Franyó Ilona nagyvárad-i fiatal leány a püspökfürdői erdőben megmérgezte magát. Zsíroszódát ivott és nem lehetett segíteni és meghalt. Az ügyész még mellőzte a holttest felboncolását. A lány anyjának állítása szerint a szerencsétlen teremtetés azért dobta el magát az életet, mert a fiú, aki udvarolt neki, megbetegedett.

A városi lakóhelyek sorrendje

1. sz. bizottság (földsz. 18. számú szoba).
Jul. 26. Str. I. G. Duca és str. V. Babes. Jul. 27. Str. L. Bartha, Averescu, M. Prezan. Jul. 28. Str. G. Dănila Pop, Gener. Praporgescu, Treb. Laurian. Jul. 29. Str. I. Ghica, N. Jiga, páratlan, 1-31-ig. Jul. 31. Str. N. Jiga páratlan 33-51-ig és páros 2-56-ig.

2. sz. bizottság (földsz. 3. sz. szoba).
Jul. 26. Str. Lemeni, Dambovita, Dante, Volga, Crainic és Parcul Eminescu. Jul. 27. Str. Rimanóczy páratlan, 1-13-ig. Jul. 28. Str. Rimanóczy páros, Str. Dr. A. Lazar páratlan, 1. számtól 17-ig. Jul. 29. Str. dr. A. Lazar páratlan, str. Prefecturii és Parcul Traian 1, 3. és 5. szám. Jul. 31. Parcul Taian páros.

3. számú bizottság (földsz. 19. sz. szoba.)

Jul. 26. Str. Cogalniceanu 24 számtól 29-ig str. Căpitan, Pompiilor, Căza Voda 1-19. Jul. 27. Str. Căza Voda 21-49. Jul. 28. Str. Căza Voda 55-75. Jul. 29. Str. Căza Voda 77-89, és 2-10-ig. Jul. 31. Str. Căza Voda 12-30. számig.

4. sz. bizottság (földsz. 29. számú szoba).

Jul. 26. Str. Dăbăla 62-80, Josia tér. Jul. 27. Str. Ispirescu, Randunicii és Str. Decembal 1-27-a. Jul. 28. Str. Lebedei 20-47 és 2-26-ig. Jul. 29. Str. Lebedei 2-56-ig, Fluera-sului. Jul. 31. Str. Stelelor, Potarnicilor és Porumbelului.

5. számú bizottság (földsz. 17. sz. szoba).

Jul. 26. Str. Tunului és dr. N. Zigre. Jul. 27. Str. Fagarasului, Frunzei, Pr. Titeica páratlan, Jul. 28. Pr. Titeica páros, Pr. Pompei páratlan. Jul. 29. Str. Pr. Pompei páros, és dr. I. Rădu. Jul. 31. Str. V. Ureche, Vaporului, Tepeş, Vădă, Prof. Rădu.

6. számú bizottság (földsz. 15. sz. szoba.)

Jul. 26. Str. Parhon, E. Poteca, E. Marton, str. Turda, str. Nordului, Str. Orientului. Jul. 27. Str. Grecianu, Semnului, Margareta, Bujorului, Credin-tei, Plutaşului, Nădejde, Nas-turei. Jul. 28. Str. Digului, Olarior Oswald, Pelivan, dr. Ver-rean, Pongrafi. Jul. 29. Str. Nu-cului, Vanatorilor, Prahova, Moseni, Jul. 31. Str. Soimilor, Alesului, Costeanu, Arago.

A tárgyalások minden nap reggel 7 órakor kezdődnek.

Mától kezdve ismét szabad a fürdés a gátaknál!

Hol szabad és hol tilos a fürdés?

(Nagyvárad.) Dicsekvés nélkül monthatjuk, hogy lapjaink cikksorozata a gátánál való fürdőzés újbóli engedélyezése érdekében eredményre vezetett. Chirila Augustin főpolgármester, aki a város élén kifejtett működésével bebizonyította, hogy

mennyire szívén viseli a város polgárságának, elsősorban pedig a szegény embereknek sorsát, cikksorozatunk nyomán utasítást adott a gát környékén való fürdés ügyének felülvizsgálására és a kielégítő megoldás megtalálására.

Kedd este bizottság ment ki a gátakhoz. A bizottság elnöke: dr. Solyom Kálmán alpolgármester — maga is a szabad fürdés lelkes híve — tagjai: dr. Filip Aurel tiszti főorvos, Mursa Tiberiu mérnök, a városi üzemek igazgatója, dr. Oros Eugen, a városi közigazgatási ügyosztály főnöke, Tóth Sándor városi mérnök, Anghel vízműlepi tisztviselő, rendőrség megbízottja és a helyi sajtó képviselői voltak. A bizottság az új vízműleptől egész a velencei vashidig végigjárta

a terepet és arra a meggyőződésre jutott, hogy

a szabadfürdést bizonyos feltételek betartása mellett engedélyezni kell.

Mursa Tiberiu mérnök fenntartotta azt a véleményét, hogy a gátakat az emberek rongálják meg és hogy áradás esetén a strandolók által par-ion hagyott szenny átsodródik a tulsó partra, a vízműtelep gyűjtő kutjaiba. Ez a két érv azonban nem volt olyan jelentős, hogy a bizottság szótöbbséggel ne a szabadfürdés újbóli engedélyezése mellett döntjön és ilyen értelmű előterjesztést tegyen a polgármesternek.

Dr. Oros Eugen a városi közigazgatási ügyosztály főnöke tegnap délből szövegezte meg a határozatot, amit ma ad ki hivatalosan a város vezetősége. Eszerint

a város nem vonja vissza korábbi rendeletét a gátánál való fürdés tiltásáról, annak végrehajtását azonban az ideai szezonra — a népsstrand felépítéséig — felfüggeszti. Szabad a fürdés az ugynevezett „szilvásban”, a gátak

közötti szakaszokon, kivéve mindegyik gáttól 100-100 méternyi területet. A gátakra felmenni tilos.

Az egészségügyi hatóságok által lepecsételt bodegák ügyében a rendelet nem intézkedik, ez a tiszti főorvos hatáskörébe tartozik.

Pontosabban szabad a fürdés: 1. a vasúti hid és a Strada Semnului közötti területen. 2. a „szilvásból” (valamivel feljebb, mint eddig — 100 méternyire az első gáttól) egészen a hatodik gát előtt 100 méterig. Belesik tehát ebbe a szakaszba Frenkel területének fele, Dancea Miklós területe és a Boros-telep. A fürdésre tilos területet rendőrök őrzik.

A bizottság tagjai tegnap reggel újból kinnjártak a helyszínen és utasítást adtak a rendőröknek, hogy a kijelölt helyeken engedjék meg a fürdést.

Mától kezdve tehát szabad a fürdés. E helyen tolmácsoljuk a város lakosságának köszönetét elsősorban Chirila Augustin főpolgármesternek, továbbá a bizottság megértő tagjainak.

Forgalmi akadályt okozott egy villamos karambol az A. és F. kocsik vonalán

Az összes villamosok megálltak a kidőlt villanyoszlop miatt

Tegnap este megdőlt 10 órakor az Avram Jancu utcából a Mihai Viteazul térre kanyarodott egy A jelzésű kocsi, amely utolsó járatát tette, mielőtt a remizbe fut. Alig kanyarodott azonban a piactérre, amikor a vezető észrevette, hogy a Róna szállítócégnek egy két lovas társzekeré előzni akarja a villamost. Csengetni kezdett, majd amikor látta, hogy a kocsi erre sem áll meg, hirtelen lefékezte a villamost, de már későn. A villamos nekiszaladt a társzeker oldalának, amely nekiütődött az egyik villanyoszlopnak, azt kidöntötte helyéből. A villanyoszlop nekidőlt a sarki transzformátorház tetejének, a társzeker pedig valósággal bekebeledött az oszlop és a villamos közé. A szerencsétlenség aránylag szerencsés volt, mert sem a villamosban ülők, sem a kocsis, de még a lovak sem sérültek meg, csak a társzeker rongálódott meg erősen.

Abban a pillanatban, amikor a villanyoszlop kidőlt, az összes villamosok megálltak és a Fuchs Mór utcai villanyraonban kialudtak az összes lámpák, mert az esés következtében a drótok elszakadtak.

Természetesen azonnal szép számú tömeg gyűlt össze a helyszínen és két rendőr megkezdte a tényállás felvételét. A kocsis és néhány járókelő azt állította, hogy a villamos vezető egyáltalán nem csöngött, míg a vezető és több utas egyhanguan azt bizonygatták, hogy erősen csengetett. Valószínűleg úgy történt a do-

log, hogy a kocsis a kocsi zörögésétől nem hallotta meg a csengetést.

Az áramszolgáltatást a meg rongált vonalakon csak éjszaka 11 órára sikerült helyreállítani. Addig az összes villamosok tehetetlenül álltak a vonalakon és Fuchs Mór utca és környéke is teljes sötétségbe borult.

Az Egyesült Államok megvezt az Aaland birtokot

Washington, július 19. Az egyik amerikai szenátor azt a javaslatot tette, hogy az USA kormánya vegye meg az Antillák szigetén lévő angol birtok-

ot. A vételárat Anglia a háborús tartozások fejében, vagy az általa rendelt új hadianyag árába tudja bele.

Iskolakönyvek kötését

a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég

könyvkötészete, Rákos Mihai Viteazul 4.

A „Fac” párisi levelezője szerint az angol-orosz szerződés TITOKBAN MÁR RÉGEN LÉTREJÖTT

A bukaresti Facban jelent meg az alantí cikk, párisi levél formájában, Priscus aláírással. Hogy az abban lévő szenzációs információ megfelel-e a valóságnak, vagy sem, azt nem tudhatjuk, de hogy ez a kombináció felmerült, már maga is jellemző. Ezért tartunk érdemesnek teljes egészében adni a cikket.

Közel három hónapja, hogy Chamberlain kezdeményezése re megindultak a tárgyalások egy angol-orosz egyezmény megkötése érdekében. A három hónap alatt, ha kétségbe ejtő lassúsággal is, de a két fél álláspontja állandóan közelebb került egymáshoz és amely idő alatt a tárgyalások során az összes feltevéseket és lehetőségeket nyugodt aprólékosan tették vizsgálat tárgyává. Három hónapja, hogy Anglia állandóan bizonyosságát adja annak, hogy valóban óhajítja az egyezmény megkötését, sorra meghajolva a moszkvai követelések előtt, ami viszont korántsem jelenti azt, mintha az oroszok részéről rosszakarát volna jelen. Az aki hajlandó egyre jobban közeledni a másik tárgyalófeléhez, kétségtelenül annak a jelét adja ezzel, hogy a tárgyalások megindításakor nem volt hajlandó a teljes, ellenértékül szánt árat bevallani. Ne feled-

jük el, hogy Anglia ma a kereskedők nagy országa, még hozzá a nagykereskedőké. És mindenki a maga módján és szokásai szerint vezet le egy tárgyalást. Ne vádoljuk azt, aki csak lassan, sóhajtozva és meg-meg gondolva a dolgot hajlandó az árat emelni, éppen úgy, amint nem ítéltetjük el azt sem, aki rögtön a minden — vagy semmi álláspontjára helyezkedik, anélkül, hogy a másiknak önszeretetére és tárgyalási módszereire tekintettel lenne. És ne feledjük el azt sem, hogy mindkét részről emberek vezetik a tárgyalást, gyakorlott és a magas céllal eltelt emberek, de mégis csak emberek. És ne feledjük, hogy az egyik oldalon éppen az a Daladier, Chamberlain és Bonnet állnak, akik Münchenben megegyeztek Hitlerrel és Mussolinivel, hogy a németek „utolsó európai igényét” teljesítsék. Stalin sem feledheti el, hogy velük tárgyal.

A német-orosz szövetség tehát konkurrensé Németországnak.

értelmetlenség. És még ha elfogadjuk is elvileg egy abszurdumot, és felteszük, hogy ez a szövetség létrejönne, az csak igen rövid életű lehetne. Mert még jobban kiélezné a két ország közötti ellentéteket. Mert tegyük fel, hogy Danzig elvesztett Lengyelországot megszállták, Angliát megfélemlítették. Másnap Oroszország kénytelen lenne önvédelmi szempontokból baráti kezet nyújtani azoknak, akikkel ma tárgyal.

Egy szenzációs értesülés...

De félelemre nincs ok, nem fog történni semmi. Danzig ahoz az elitélthez hasonló, akiknek már elkészítették végső toalettjét, fejét lenyirták, az utolsó kenetet feladták, a kötele a nyakára helyezték és az utolsó pillanatban befut a hírnök, kegyelmet hozva.

De hagyjuk ezeket a körülírásokat és kommentárokat. — Legfontosabb közlendő az információk területére tartozik és ezen a téren már néhány-szor bebizonyosodott, értesüléseim helyessége. A forrás is, a melyből értesülesemet szereztem, kétségtelenül megbízható.

Más a diplomáciai tárgyalás és más a katonai megbeszélés. Az újságolvasók még élénken emlékezhetnek arra a 7—8 nappal ezelőtt megjelent tiltakozásra, amellyel a francia és angol lapok válaszoltak azokra a külföldi sajtóban elterjedt hírekre, melyek szerint Oroszország a diplomáciai egyez-

mény megkötése előtt a tárgyaló felek kössenek katonai egyezményt.

Ez a tiltakozás és cáfolat a közvélemény megnyugtatóására szolgált, hogy türelmesebben várják a diplomáciai tárgyalások lefolyását. Mert valójában ez a katonai titkos szerződés már létrejött. És a szerződés értelmében a három szerződő hatalom kölcsönös segélynyújtásra kötelezte magát, ha a három közül vagy az általuk garantált államok közül bármelyiket támadás érné, még abban az esetben is, ha ez a támadás a diplomáciai tárgyalások befejezése előtt következne be.

Ez az egyezmény megvan és ezzel magyarázható az a nyugalm, és részletesség, amely a mai körülmények dacára a moszkvai tárgyalásokat jellemzi. Nyugadtnak tárgyalhatnak, mert támadás lehetősége úgy sem áll már fent. A békebarátai nyugodtak lehetnek.

Stalin nem ragadtatja el magát

Soha nem láttam Stalint személyesen, de nem hinném, hogy tévedek, ha azt hiszem, hogy ez a körülmény súlyosan befolyásolja őt. Hiszen még nincs egy fél éve, hogy a müncheni szellem végérvényesen eltűnt, nem csodálható tehát, ha nem akar semmit a véletlenre bízni és mindent a leghatározottabban leszögezni kíván.

Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy Stalin elragadtatná magát, vagy vérmérsékletének feláldozná Oroszország érdekeit. Sokat beszéltek az utóbbi időben egy német-orosz megegyezés lehetőségéről. Számokat idéztek, nyilatkozatokat, tárgyalásokat, sőt már a térképen megvonák azt a vonalat is, ahogy a két gigász felosztja egymás közt érdekszféráit. Szerencsére a német-orosz ellentét az elviéktől eltekintve is túl élesek ahoz, — hogy gondolkodó ember hitelt adjon ilyen híreszteléseknek. És ezt az ellentétet áthidalhatatlanul kiszélesítették az orosz öt éves tervek. Németország nem tűr és nem tűrhet maga mellett ipari államokat. Elég baja van a francia és különösen az angol konkurrenciával. Tehát legalább délkeleten szüksége van egy őstermelő területre. Kiegészítő berendezkedésű államokra van szüksége. Mindenki, aki egy va-

gyarat állít fel, vagy szalícilat előállítására rendezkedik be,

Háromszáz „politikai vagyon” elkoboznak Szlovákiában

(Pozsony.) A Slovak ismét foglalkozik a szlovák kormány azzal a tervével, hogy felülvizsgálja a 20 esztendő cseh uralom alatt meggazdagodott volt politikusok vagyonát és a politizálás révén szerzett vagyonokat elkobozza. Mint a lap írja, a kormány eddig 300 személyt vett fel a politikai meggazdagodottak listájára és átadta az illetékes hivataloknak, amelyek ezeket az ügyeket előkészítik a bizottság döntésére.

Ez az előkészítő munka azonban hosszadalmas, mivel minden politikai meggazdagodottat vallomástételre hívnak fel és csak azután tudják folytatni a munkát. A szóbanforgó meggazdagodottak éppen ezekben a napokban kapják kézhez a vallomástételre való felhívást és az eljárás befejezése után ügyük az erre a célra kinevezett bizottság elé kerül, amely döntést hoz a meggazdagodottak vagyonának elkobozása ügyében. Az ügy olyan természetű, — írja a Slovak — hogy a joghatóság kizárásával

kell az eljárást lefolytatni, ezért a közvélemény legyen nyugodt, mert a hatóságok elvégzik a kötelességüket és az eredmény csak az ügy végleges elintézése után kerül a nyilvánosság elé.

Megszüntették a magyar szakszervezetek elleni vizsgálatot

Budapest, július 19. A magyar belügyminisztérium a magyarországi szakszervezeti tanács és az egyes szakszervezetek ellen indított vizsgálatot megszüntette. A vizsgálat fo-

lyamán több szabálytalanságot állapítottak meg és az illetékes hatóságok utasították a szakszervezeti tanácsot ezek megszüntetésére.

Furcsa leányvadász

Braila, július 19. Curte Sinan, egy vándorcigánykaraván vezetője, a Rusetu községben csendőrőrsön feljelentést tett Neagui Matei odaváló gazda ellen. A feljelentés szerint Curte Sinan megvette a gazda Marita nevű leányát 13 ezer lejért Vasile nevű fia számára. Miután Neagui Matei megkapta a pénzt, a leányt nem akar-

ta odaadni a cigánynak, sem pedig a pénzt nem akarta visszaadni. A csendőrségen a gazda tagadta, hogy pénzt kapott volna a cigányoktól. Miután a cigányvajda 500 lejt adott a csendőrmesternek, hogy nagyobb buzgalommal vezesse a vizsgálatot, a csendőrmester feljelentést tett ellene vesztetés címén.

Bűnjelárverés az ügyészségen

Vasvilla, seprű, turkósbót: hatóság elleni erőszak jelképei, életunt aggastyán beretvája, huszlejest hamisító gép és egyebek

Nagyvárad, július 19. A törvényszék hirdető tábláján rövid közlemény adja tudtul, hogy a nagyvárad ügyészség eljárerezi a jogerőssé vált ügyekből megmaradt bűnjelket.

Reggel 9 órára hirdették az árverést, de úgy látszik, a hirdetménynek nincs nagy publicitása. Féltkor érkezem fel, de még az árlejtésnek se hire, se hamva. Én vagyok az első érdeklődő és van időm szemügyre venni az „aukcióra” kerülő tárgyakat.

Nem nagyon csábító kollekció. Balták, kések, gondosan becsomagolva.

Itt van például szépen egymás mellett az a vasvilla, seprű és furkósbót, amivel Srapek Józsefné asszonyom valahol Margitta környékén megtámadta a bírósági grefiért, aki kijött hozzá végrehajtani. A bűnjelék hatóság elleni erőszak corpus delictijeként kerültek az ügyészségre, de azután kiderült, hogy szó sem lehet hatóság elleni erőszakról, mert a grefier ur nem hivatását teljesítette. Tudniillik nem Srapekné tartozott, hanem Srapek. A vádat ezért elejtette az ügyész, csak a furkósbót, a seprű és a vasvilla maradt meg, ami most eladó.

Vatai Zoltán revolverrel fenyegette meg egy barátját. A dossziéból nem látom tisztán mit árvereznek: a revolvért-e, vagy a levelet, amiben fenyegetett? A revolverhez külön fegyverviselési engedély is kellene és az itt nem kapható.

Pető Lajos 71 éves Össi-telapi bácsi néhány héttel ezelőtt megunta az életét és egy beret vával felvágta az ereit. Aki éppen ilyen beretvával szeret beretválni, az rosszul tette, hogy nem jött fel az árverésre.

máló géppel együtt. Minden esetben kockázatos dolog lenne megvenni, mert lefűlelné az embert a rendőrség.

Hol a balta, amivel Tóth gyógyszerészt agyonverték?

Általában az ügyészség csak olyan bűnjelket árvereztet, amelyek olyan ügyekből kerülnek ki, ahol főtárgyalásra nem került sor, mert a vád magától elesett, vagy megszűnt. A főtárgyalásra kerülő ügyek bűnjelét a törvényszék vagy a járásbíróság árverezteteli el. (A jövő héten is lesz egy árverés a járásbíróságon: három lopott bicikli is eladásra kerül.)

Érdeklődöm, hogy az a balta, amivel Tóth gyógyszerészt agyonverték, nincs-e a bűnjelék között? Hiszen ebben az ügyben is ad acta tették a nyomozásra vonatkozó iratokat.

— Ó nem, ezt a baltát nem adjuk el — mondják az ügyészségen —, hátha egyszer még jelentkezik a gyilkos és akkor szükség lesz rá.

Megérkezik a portarel - nincs jelentkező

Tíz óra. Megérkezik a portarel, aki az árverést vezeti. Senki más. Egy fia hiéna sincs a láthatáron. Csak a tisztviselők és én.

A portarel dühös. Ránéz a bűnjelkekre.

— Ez az egész nem ér sokat.

Eszterházy János gróf a nyilasmozgalom ellen

Lényegesen javult Magyarország és Szlovákia viszonya

Pozsony, július 19. Eszterházy János gróf a július 26-án kezdődő magyar-szlovák kereskedelmi és gazdasági tárgyalásokkal kapcsolatban nyilatkozatot tett közzé, amelyben elmondotta, hogy május óta lényegesen enyhült a feszültség Magyarország és Szlovákia között, de még mindig nem tűntek el azok a jelenségek, amelyek az együttműködést zavarják. Reméli azonban, hogy e tünetek hamarosan meg fognak szűnni és megteremtődnek a két ország között a normális baráti kapcsolatok, amelyeket a szlovákiai magyarok örömmel üdvözölnének. Felsorolta ezután Eszterházy János gróf az orvoslásra váró sérelmeket és elítélően nyilatkozott Hirschbaum legutóbbi magyarellenes kijelentéseiről. Megemlítette, hogy csupán üzleti alapon nem teremthetik meg a jóviszonyt a két szomszédos állam között. A szlovákiai magyarságot fel szólította, hogy ne nézzen pesz

nem látja annak, hogy a párt módosítsa eredeti programját.

— Mi a kereszt helyében nem használjuk a nyilat. A mi jelvényünk Krisztus keresztje. A nyil pedig teljesítse tovább-

ra is hivatását, mint a járműforgalom szabályozásának igen alkalmas eszköze. A nemzeti szocializmus német termék és nem kiviteli cikk.

Augusztus 1-ig tart az utólagos állampolgársági jelentkezés

Belügyminiszeri rendelettel folyó év augusztus 1-ig meghosszabbították az állampolgársági névjegyzékbe való jelentkezés határidejét.

Ezúton is felhívjuk mindazon magyar etnikai származású polgárok figyelmét, akik bármilyen okból kimaradtak az 1924. évi összeírásból, hogy augusztus 1-ig feltétlenül jelentkezzenek a községi előjáróságoknál s kérjék felvételüket. Azok viszont, akik hiányos iratokat nyújtottak be, egészítsék ki kéréseiket.

lyen okból kimaradtak az 1924. évi összeírásból, hogy augusztus 1-ig feltétlenül jelentkezzenek a községi előjáróságoknál s kérjék felvételüket. Azok viszont, akik hiányos iratokat nyújtottak be, egészítsék ki kéréseiket.

Rendeletet adott ki a nagyvezérkar az utlevélhez szükséges katonai igazolványok kiállításáról

Julius 20-ától az illetékes hadtestparancsnokságok állítják ki a katonai igazolványokat

Bucuresti, július 19. A nagyvezérkar közleményt adott ki, amely szerint július 20-tól kezdve a férfiak számára az utlevélkiadásához szükséges bizonyítványokat az illetékes had-

testparancsnokságok állítják ki amelyek területén működnek azok a hadkiegészítő parancsnokságok, melyekhez az utlevéligénylő tartozik.

Saját termései

FAJBOROK

kisüsti pálinkák ocsó árban
1 liter 16 asztali bor 10 Lei
3 „ vitélnél 9 Lei
Marghita Uradalom borlerakata
Oradea, Piața Mihai Viteazul 1.
(Fűcsi palota)

Hosszu évekkal ezelőtt a ron-tói parókia ellen dinamitos merényletet követtek el. Valami Ardelean Iosif nevű embert gyanúsítottak a merénylettel. Az iratokból nem tűnik ki, hogy mi történt a gyanúsítottal, egy betört ablaküveg a bűnjel. Most ezt árverezik.

Persze a legtöbb tárgy lopott holmi. Nagyobbrészt értéktelen vacakok, az értéke sebb dolgokat rendszerint vászaignylik a tulajdonos legértékesebb holmi egy fadoboz és egy kis brosz.

40 darab hamis huszas is van a bűnjelék között egy darab ólommal és egy pénzjeggyel.

DIANA

rheumánál enyhülést hoz

szimisztikusan a jövő elé. Ezután a szlovákiai magyarok körében felbukkanó nyilaskereszt mozgalomról emlékezett meg és elmondotta, hogy a szlovákiai magyarság politikája keresztény világnézeti, nemzeti kormányzaton és szociális munkán alapul. Semmi esélyt

Pásztor Miklós:

Hogyan türöndhetünk mégis a gátaknál?

„Szabadalmazott használati utasítás amatőrök, vadevezősök és szelid türdőzők számára”)

Bevezetés

Az emberiség igazi jötevői azok, akik közhasznú és gyakorlati életben föltöbb szükségességgel és találmányokkal szolgálják a civilizációt és a haladást. Nobel igen nagy ember volt, de feltesszük, hogy ilyenkor nyáron többen hálásak a zuhany feltalálójának, mint a dinamit-patron kifizetőjének, pedig gondolom, a zuhany feltalálójának nevét kevesebben ismerik, mint Nobelét. (En sem ismerem.) E sorok írója sem pályázik Nobel-hirnévre, de reméli, hogy az a szabadalmaztatott találmányával, melyet az alábbiakban ingyen és bérmentve nyújt át, ha nem is az egész emberiség, de legalább Nagyvárad város közönségének — ki fogja vinni a hálátlan jelenkor és a hálásutókor osztatlan becsülését.

Mi a gát?

E bevezetés után térjünk a tárgyra. Amint említeni szerencsém volt, ez a szabadalmi leírás nemcsak a jelen-, hanem az utókor számára is készült dolgozat, unokáink és dédunokáink kedvéért elsősorban rögzítsük le tanulmányunk lényegét: a gátat.

A gátat — ha nem vagyunk túlságosan profánok — talán a bibliai édenkerthez hasonlíthatnók, amelyből az arkangyal — egy rendőrőrmester képében, kezében láng-, ordonánfával — üzte ki Ádámot és oldalbordáit.

A különbség csak annyi, — hogy az a bizonyos hang a magasból nem azt mondta, hogy „arcod verejtékével keresd kenyeredet” hanem azt hogy „arcod verejtékében fürödj, mert a Körösben tilos”.

Megérkezés a sorompóhoz

Vigyázat. Most következik a pontos szabadalmi leírás, amelyből az olvasó megtudja,

*) Miatán a város vezetősége a mai napon a jelek szerint visszavonja a tilalmi rendelkezést, ez a szatirikus írás részben aktualitását veszítette. Szabadalmazott használati utasítás akkor lesz érvényes újra, ha jövőre újból betiltják a szabadfürdést.

hogyan lehet mégis fürödni a gátaknál.

A C) kocsival utazunk ki a velencei sorompóig. Az utas itt csak arra vigyázzon, hogy hátul szálljon fel és elől szálljon le, nehogy már a villamoson rebellisnek tűnjék és megfigyelés alá kerüljön. Leghelyesebb a fürdőruhát is elrejtetni.)

A sorompónál, amely az Április 20 uccába vezet, ott áll az első szabadnapos cherub, a ki ridegen és szertartásosan rá szól:

— Hova megy?

Erre a kérdésre semmiesetre sem szabad azt válaszolni, hogy fürödni, mert az azonnali kihágási jegyzőkönyvet von maga után. A helyes feleletek:

— Csak ide megyek biztos ur betörni a fésűgyárba.

Vagy:

— Megyek rendőr bács, felgyújtom a ládagyárát, mert olyan régóta nem égett le.

— Ide megyek csak robbantani a benzínraktárba!

Bizonyos, hogy tovább engednek, csak újólag mondom, azt ne mondd, te szerencsétlen, hogy fürödni mérsz, mert akkor a halál fia, vagy lánya vagy (nemek szerint).

A gátnál hogy vetkezzünk le

Megérkeztünk tehát a fenti eljárás segítségével a gáthoz.

Itt azonban újabb rendőrök állanak, akik a kapott parancs értelmében nem engednek levetkezni. Szabadalmunk második része itt következik:

Tudvalevő, hogy az adóhivatok vasárnap is dolgoznak és szedik az adót. Olyan ember pedig nincs, akinek ne lenne adó hátraléka. Az ember tehát egyszerűen feltárcsázza a kerületi adóhivatalt, bemondja a nevét és fizetési szándékát.

— X. Y. vagyok, adókönyvem száma ennyi és ennyi, fiam száma ennyi és ennyi, hát nálékom van fizetni akarok, tessék kijönni a gáthoz, különös ismertetőjelem: egy evező lapátot tartok a kezemben.

Az adóhivatal végrehajtója előbb felhívja az „információt” meggyőződik arról, hogy nem az elmebetezzel beszélt — és kiejt a gáthoz. Ilyen ember nem mindennap akad, aki telefonon jelentkezik, hogy adót akar fizetni.

Az evezőlapátról nyomban rádísmer és kéri az adót, mire te naiv arccal rábámulsz.

— Miből fizessek? Hiszen ha pénzem lenne, kimentem volna a strandra.

A végrehajtó dühös lesz: — Szóval kicsábitott poltyára. Na megálljon csak, velem nem „tol ki”. Végrehajtom.

— Nincs nálam egyéb, mint a ruha, ami rajtam van.

— Annyi baj legyen. Majd

én megmutatom magának. Vesse le azonnal a ruháját.

Egy kicsit nem árt tiltakozni, mert akkor a végrehajtó szól a rendőrnek — végrehajtani rendőrhatalósági segédlet mellett szokás — és így rendőri asszisztencia mellett vetkezhetsz le.

(Még a három lelt sem kell megfizetni a kabinért.)

Hogyan kerülünk a vízbe

Szabadalmazott harmadik legfontosabb része most következik, hogyan kerülünk a vízbe?

A rendőrök ugyanis a levelezett embereket kevésbé engedik a vízbe, mint a ruhásokat.

Az eljárás a következő:

Hírnök sorsjegyügynök képeben rohanva jön és pihegve szól:

— Uram, uram, leveleztem uram, megnyerte a milliós fönyereményt.

Lélekszakadva rohansz a telefonhoz és feltárcsázod a sorsjegyirodát. Szomorú, sőt dühös arccal szaladsz vissza és egész uton ezt kiabálsz:

— Lóvá tettem! S ezekkel a szavakkal beugrasz a vízbe. A rendőr nem szólhat semmit, ha egyszerűen lóvá tettem.

Lovaknak ugyanis szabad fürödni a Körösben. Az ordonánia kizárólag emberekre vonatkozik.

A volt városi szállótelep mellett (Str. Stroiescu), a nagyalállomástól alig 5 percrenyire, több ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceză 12

Német-cseh sajtópolémia

A cseh sajtó nem tud mit kezdeni a bőkezűen engedélyezett szabadsággal

A pozsonyi Esti Ujság jelenti:

— A Der Neue Tag, a cseh sajtóról írt cikkében rámutatott annak módszereire, amelyeket szemfényvesztő mesterkedéseknek minősített a közvélemény befolyásolására — és ugyanakkor a cenzura félrevezetésére. A német lap ama véleményének adott kifejezést, — hogy a cseh sajtó nyilvánvalóan nem tud mit kezdeni egyrészt azzal a szabadsággal, melyet a németek oly bőkezűen engedélyeznek számukra, másrészt az új feladatokkal, amelyeket a megváltozott viszonyok reá hárítanak.

A cseh sajtó nevében a cseh nemzeti népközlösség a Náródny Noviny-ban válaszol a kifogásokra és kijelenti, hogy a

cseheknek szemfényvesztése ma sem kedvük, sem okuk nincsen. A cseh ügy sokkal komolyabb, semhogy azt szemfényvesztéssel akarnák megvédeni. Nem tesznek egyebet, mint hogy nyíltan és teljes felelősségük tudatában védik azt, amit a Führer március 16-án határozottan biztosított számukra.

Szerencsétlenség a cluj strandfürdőn

A kolozsvári városi strandfürdőn Coca Carol és Jakab József, kolozsvári fiatalemberek együtt akartak beugrani a nagy, közös uszódmedencébe. Ugrásuk azonban szerencsétlenül sikerült, mert még a levegőben, az uszoda fölött nagy lendülettel egymásnak ütköztek és eszméletlenül szédültek

Védik és megvédik a cseh önkormányzatot, sőt bizonyos mértékig állami külön jellegűket is. Ez az értelme a nekik ígért önkormányzatnak és a cseh ügy védelmének. Nem szemfényvesztés ez, hanem öntudatos és méltóságteljes védelem a jogoknak, amelyek számukra az élet vagy halál kérdését jelentik.

be a vízbe. Az uszók nagy nehezen partra vontatták őket s egyúttal értesítették a mentőket is. Ariesanu dr. mentőorvos megállapította, hogy mindketten súlyosan megsérültek halántékukon s ezért a sebészeti klinikára szállíttatta őket. Állapotuk rendkívül súlyos.

Mussolini fogadta Ethiopia alkirályát

Róma, július 19. Mussolini olasz miniszterelnök fogadta Ethiopia alkirályát, aki részletes jelentést tett az ethiopiai állapotokról. A Duce ugyan-csak fogadta Fossa keletafrikai felügyelőt, aki a termésről számolt be. A Duce utasítást adott a további telepítésekre.

Göring szemlét tartott a Rajna mentén

Berlin, július 19. Göring német vezértábornagy a Rajna menti körzetet vizsgálta felül. Megtekintette a vízi utakat, majd a nyugati határ mentén levő léghátrító útegeknél tett látogatást. A szerdai napon a rajnamenti kikötőket kereste fel.

Lengyel-szovjet tárgyalások

Varsó, július 19. A helyettes lengyel külügyminiszter hosszan tárgyalt Haralov orosz követtel.

Tovább folytatják az angol-japán tárgyalásokat

Tokio, július 19. A hivatalos jelentés szerint a tárgyalásokat Anglia és Japán között tovább folytatják.

Lebrun Belgiumban

Liege, július 19. Lebrun köztársasági elnök megtekintette a liegi kiállítást.

Alagut épül a La Manche csatorna alatt

Páris, július 19. A La Manche Csatorna Társaság kérdést intézett a francia és angol kormányhoz, hogy az alagut építését milyen feltételek mellett kezdhetik meg?

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cím a kiadóban. 1126

24 óra alatt

KÖTÜNK
KÖNYVEI

Pásztor Ede cég
könyvkötészetében

Nagyvárad a hőhullámban

Riport a túladózó városról és annak izzadó lakóiról

Arnyékban harmincnégy fok, napon ötvenkétfő Celsius.

Az aszfalt olvadozik az ember lába alatt és az ember olvadozik az aszfalton.

Igaz, hogy csak az járkál most, akinek feltétlenül kell és még ez is legszívesebben elbujna a saját árnyékába, hogy védve legyen a napsugár elől. Nagyvárad a trópusok alatt...

Ami néhány nap óta hőségben nálunk található, az tényleg valósággal illetlenség itt, a földrajzi szélesség negyven-hetedik foka körül. A Rák és a Baktérítő közötti helyénvaló az ilyen meleg-áradat, nem a felkészületlen és más légköri viszonyokhoz szokott mérsékelt égaljon. Igaz, hogy hőlegeink már a télen megkezdtek előrelátóan négerre akklimatizálódásukat a kvarzlámpák kék fényében, de az még nem jogosítja fel az időjárás arra, hogy a műnégereknek igazi néger hőmérsékletet szálalítson. Már csak azért sem, mert élnek ezen a vidéken igazi fehérek is, akiknek bőre felhőlyagzik már akkor is, ha csak rá gondolkodik a tűző napfényre és elég a hőmérő higanyszála végniük egy pillanattal, hogy kétségbeesetten törülgessék megukról a záporként szakadó verejtéket.

De kétségtelen, amennyire lehetséges, Várad alkalmazkodott a trópusi klímához. Az élet — az üzleti életen kívül, amelyet a zárórarendelés és nem az időjárás szabályoz — teljesen trópusi mintára alakult át.

Viszont ahogy nappal mindenki elbujik a nap elől, este úgy népesednek meg az utcák a friss levegőre áhítozókkal. Az esti órákban, kilenczről tízenkettőig a Köröspart, a parkok és a szélesebb utcák népvándorlás képét mutatják és öt perccelként hallja az ember a kétségbeesett szolamot: — Rémes, még mindig nincs egy csöpp levegő sem.

Tizenegy után megérkezik a „levegő”, nagyokat nyelnek belőle és éjjel után ismét kiürülnek az utcák, az emberek hazamennek várni a holnapi új kánikulát.

Persze a fagyaltosoknak jól megy, a strandnak jól megy, a gátnak is jól menne, ha nem állnának ott epedően vízre-sandító szemmel a rend őrei, hogy megakadályozzák a frissülésre vágyókat a fürdésben. Beszéltünk egy utcai fagyaltossal, aki egy nap alatt háromszázhetven kétféles fagyaltadagot adott el. Beszéltünk egy izzadóval, aki nap alatt harmincnégy adag ilyen fagyaltot evett meg. Beszéltünk emberekkel, akik reggel nyolctól este nyolcig csak enni jönnek ki a strand vizéből és beszélünk olyannal is, aki teljes hó-

lépődjait fizet naponta kétszer, hogy egy-egy félórára megmártsa magát. Az üdítőbb gyümölcsökre, mint a francia barack és a paradicsom, semmilyen ár sem drága és az új polgárjogot nyert nappal a legelőkelőbb helyiségekben is.

Mindez pedig végeredményben semmit sem használ, öt perccel a fürdő után ismét ki-út rajta a verejték, öt perccel a fagyalt után ismét a pokol sístereg benned, öt perccel a gyümölcs után ismét a szápadlásodhoz tapad a nyelved.

Viszont, ha máshol ilyen hőség van, akkor naponta jönnek a hírek: ennyi meg ennyi embert ütött meg a hőség, arnyi meg amannyi kapott napszúrás. Ez náluk nincs. Da cára a gyakori erre vonatkozó kifejezett felszólításoknak, a hőség felénk még egyetlen áldozatot sem szedett.

Ami pedig igazán csoda. — Mert hogy helytelenül védekezünk a meleg ellen, annyi szent. Pont fordítva csinálunk mindent. Hideg vízbe megyünk, hideg fagyaltot eszünk ami mind helytelen.

Lám, a trópusokon jártas angol hajókon ilyenkor forró teát szolgálnak fel és az utat-

sok naponta háromszor sistergően forró tuszt kapnak védekezésül. A forró tuss után a le-vegő frissnek hat órákig, a forró tea után szintén. Nem magunkat hűteni a levegőhöz viszonyítva, hanem a levegőt hozzánk viszonyítva: ez a helyes elv, mondják az angolok és ők csak tudják... (lásd: fegyverekkel biztosítani a békét, kölcsönöskel az adós bonitását, forradalomkeltéssel a gyarmatok biztonságát és egyéb jól bevált angol hasonszenvi gyógymódokat.)

Dehát ehhez mi nem értünk. Hogy mennyire nem, annak legékezebb bizonyítéka volt az a jelenet, aminek az este voltunk tanúi a ligetben. Fiu és lány kettesben sétálnak a fák alatt. Lányban, kánikulásan beszélgetnek. A lány egyszerűen a fiúhoz simul. A fiú óvatosan szétnéz, aztán eltolja a lányt és azt mondja:

— Ne, drága, ne még...

— Miért, nincs itt senki...

— Éppen ez az. Még nincs friss levegő, nagyon meleg van egymásbakarolni...

Óh, kánikula, mely hőségével sújtod a ligeti romantikát.

Révész Gyula.

Japán Középkínában nagyarányu támadást készít elő

Sangháj, július 19. A Reuter ügynökség jelntése szerint — Shanszitól délkeletre százezer kínai katona kelt át a Sárga folyón, hogy ellenálljon az Atatung irányából előnyomuló japán hadseregnek. A japánok az itteni kínai erőket bekerítésel fenyegetik. Az utóbbi napokban Japán Középkínában

nagyarányu támadást készít elő. A támadásban négyszáz-ezer katona vesz részt. A japánok ezenkívül nagy erősítéseket küldtek Mandzsukóba is. Hongkongból azt jelentik, hogy a kínaiak Hopei tartományban a Hang folyónál támadásra indultak és állítólag visszafoglalták Singujang városát.

Nem jól sikerült az ideigainai leányvásár

A GAINAI leányvásárra huszonhat nagyváradit turista indult el szombat délután, de a gainai csúcsra csak huszan érkeztek meg. A leányvásár az idén nem örvendett olyan látogatottságnak, mint más években, sőt egyes falvakban ki is dobolták, hogy a vásár elmarad. Így is azonban a színes népviseletbe öltözött mőclegények és lányok szépszámban gyűltek össze a gainai csúcson. A „leányvásár” tudvalevőleg abból áll, hogy a mőclegény még szombat este a gainai csúcs felé vezető úton

kiválasztja magának a lányt, a ki legjobban tetszik neki. Amikor azután megkezdődik a vásár és a tánc, a leány egész nap a kiválasztott lánnyal táncol — hazakíséri és a házasság perfektuálva is van. A gainai leányvásár modernizálódott az idők folyamán. Sört és cigarettát korlátlan mennyiségben lehet kapni.

Stanio-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Biala Mihaj Viteazul 4.

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 119

Chapman órákon át figyelte a magányos fényt, amely Derrick Morley szobájában égett. Most végre elhatározta a döntő lépést. Nagy megkönnyebbülést érzett, hogy a fiatal Morley alakja, amelyet az előbb még tisztán látott, eltűnt s így legalább bizonyosan tudta, hogy nem találkozhatik vele éjszakai utján.

Derrick Morley nagy gondot okozott a vakmerő gonosztevőnek. Sejtette, hogy a férfi meg tudott valamit róla s valószínűleg ő volt az, aki Mrs. Bab házában tett legutóbbi látogatásakor rajtakapta és rálőtt.

De alán alaptalan volt az aggodalom, amely újra feléledt benne, miután Richards siralmas állapotban került elő a pincéből... Elhessegette magától az ijesztő gondolatokat.

Már az öreg James is sejtett valamit az utolsó napokban, de biztosan nem tudott semmit. Régi családi titkok juthattak az öreg bolondos férfi eszébe és éppen emiatt kellett meghalnia. Morley Hall titka iszonyu sokat jelentett Chapman számára és amikor úgy érezte, hogy a bogaras vén Morley megtudott valamit eltette láb alól. Chapman kezébe került az a biblia, amelyben Goddard Morley — aki a Morley-telep házait mindenféle földalatti folyosókkal kötötte össze — a titkos átjárókat fölrajzolta. Érezte, hogy olyan kincs jutott a birtokába, amilyenhez hasonló kalandos élete alatt még nem talált. Chapman alig egy órát lapozgatott a szakadozott bibliában, amikor rájött, hogy Morleys Hall olyan főhadiszállást jelent, amelynél külön bet nem is kívánhat magának.

Igy aztán nem volt nehéz megkötni az alkat, mert James Morley szűkös viszonyok között élt. Csak később okozott az öreg nehézségeket. De Chapman hamarosan elintézte és most az utolsó Morleyn van a sor. Ha minden úgy történik, ahogy elképzelte, sikerülhet a dolog. Derrick Morley eltűnése feltűnést fog kelteni, az emberek mindenfelét sutognak majd, de mire a rendőrség fölnevezze, már régen túl jut a veszélyes zónán, összeharácsolt zsákmányaival együtt.

Sietve felhajtott egy pohár jégbehűtött szódavizet. A szobában, amelynek ablakait már régen becsukta, fojtogató hőség volt. De legalább biztonságban érezte magát. Ide még az az átkozott hindu sem juthat be, gondolta... Pokoli bűvészkedés, amit művelt, de az idegeit könnyen tönkretetheti, ha nem sikerül idejében megszöknie előle.

(Folyt. köv.)

SPORT

Módosították a B) divízió beosztását

A NAC, Crisana és a Törekvés egy csoportban

A selejtező mérkőzések a befejezéshez közelednek és a Szövetség már megejtette a négy B-divízió új beosztását. Miután létszámszerűsítés nem lesz, megmarad a tavalyi négy tizes csoport. Bennünket közelebbről a nyugati csoport érdekeli, amely a következőképpen alakul: NAC, Törekvés, Crisana, Monopol, Barchohba, Olimpia, Cimentul, Universitatea, Industria Sârmei, Victoria.

Déli csoport: Gloria, Kinizsi, Electrica, Mica, Vulturi, Minerul, Jiul, CFR, Sparta, Mureșul.

Keleti csoport: Doc, DVA, Gloria CFR, Macabi, Sporting, Mihai Viteazul, Dragos Voda, Muncitorilor, Victoria, Traian.

Északi csoport: Macabi, Turda, Tricolor, Prahova, Constanța, Dacia Romana, Craiu Iovan, Astra.

Naponta viszkít iszik egy 104 éves asszony

London, július 19. Norton Cottagesben, Canterbury közelében, mint az angol lapok jelentik, most ünnepelte 104-ik születésnapját Mrs. Louisa Lavrett s ebből az alkalmából is megitta mindennapos három pohár viszkijét. Minden héten egy üveg viszkít fogyaszt el, de mert ő maga nagyon szegény, szülővárosának jótékony sági hivatala utalja ki számára minden héten ezt az italmenyiséget.

Mrs. Lavrett, aki még emlékszik rá, hogy Wellington

herceg temetésén 1852-ben résztvett, 84 éves fiával él együtt, aki édesanyjával ellentétben, egyáltalában nem iszik és nem is szabad neki látnia, amikor édesanya a napi adagot megissza.

— Azt hiszem nem helyes — mondotta a 104 éves asszony a londoni újságíróknak születése napján —, ha egy gyermek az anyját a viszkisüveg mellett látja. Mindig iparkodtam minden ilyen kísértést Jamestől távoltartani.

A pesti cipészsegéd köpenicki esete Szegeden

Szeged, július 19. A szegedi rendőrségen legutóbb számosan jelentették, hogy egy budapesti fiatalember — aki belügyminiszteriumi altisztnek mondja magát — megkárocsoltta őket. Egy szállodában sikerült is rátalálni a fiatalemberre, akiről kitűnt, hogy Vészi Ferencnek hívják, 40 éves, Budapestre való és cipészsegéd a foglalkozása.

Vészi megunt a cipészmessterséget, szerzett magának egy altizti egyenruhát és ezzel leutazott Szegedre. Itt beöltözött az egzenruhába és ennek segítségével követte el szélhámosságait. — Belügyminiszteriumi altisztnek mondotta magát mindenütt, azt mesélte,

hogy egy hivatalos bizottsággal küldték le őt is Szegedre. A szállodában vendéglőkben hi-telezték neki, evett-ivott, sőt még vendégségeket is csapott hitelbe. Befurakodott több családhhoz Szegeden és kölcsönöket vett fel, sokaknak állást ígért. Számos embert megkárocsított ilymódon Szegeden.

A köpenicki esetre végre is rájöttek, valaki a miniszteriumban érdeklődött az „altizt” személye után és kisült minden. A szegedi rendőrség letartóztatta a budapesti cipészsegédet és most a szegedi törvényszék család és sikkasztás címén jogerősen 8 hónapi börtönre ítélte Vészi Ferencet.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna, híradó, reggeli hangverseny háztartási, orvosi és

csok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó.

14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Hangverseny. 20.15 Gramofonlemez. 21 Román dalok és táncok. 22.15 Táncczene. 23 Román zene. Majd hírek külföldre német és francia nyelven. Utána Közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Éterend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Énekszámok. 13.40 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Szalonzene. 15.30 Hírek. 17.15 Háztartási tanácsadó. 17.45 Pontos időjelzés. 18.10 Előadás. 18.40 Cigányzene. 19.50 Ipari légtalim. 20.15 Hírek. 20.25 Honvédeknek. 20.40 Külügyi negyedóra. 21.10 Hangjáték. — 22.40 Hírek. 23 Hagymezek. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

Apróhirdetések

POSTA

Masamódlányokat magas fizetéssel augusztus 15-re állandó munkára felvesz König kalapszalonn.

ÁLLÁS

Nyári-ruhák feltűnő olcsó árban, bourete nadrágok 600 leltől készülnek. Tóbiás, Piața Bisericii.

Munkásleányok felvétetnek, Str. Tache Ionescu 1. 3164

Fiatalké munkásleányok felvétetnek. „Clotild” vegyigár, Str. Aurel Vlaicu 24. 3170

VÉTEL-ELADÁS

Egy szobás sarok magánház olcsón eladó. Str. Brandusa 28. 3132

KÜLÖNFELE

Multat, jelent, jövőt mondok 20 leiert és bármilyen bajában segíteni tudok. Moldova ucca 58-a. Oradea. 3171

LAKÁS

Egy szoba-konyha, világos lakás azonnalra kiadó. Prom. Eminescu 14 (Köröspart) 3104

Egyszobás, konyha ház melék helyiségekkel és egy telek gyümölcsös eladó. Alesdului ucca 2-a. Értekezni d. u. 5-től. 3157

Öngyilkos falusi legény

Szabó Ferenc 25 éves vetési földműves egy héttel ezelőtt eltűnt szülei lakásáról. Édesapja most az istállóban megtalálta fia felakasztott holttestét. A fiatal legény azt írta búsu-levelében, hogy bátyja állandó kötekedése miatt dobta el magától az életet.

NYOMATOTT PASZTOR EDF
CÉGNEL ORADEA